

Protocol advisering voortgezet onderwijs

De Marke
Katholieke Basisschool Amersfoort

Inleiding

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 wordt de centrale eindtoets afgenomen in de maand april (voorheen in februari). Met deze verplaatsing krijgt het schooladvies in de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs meer gewicht. Het is belangrijk dat dit advies betrouwbaar is. In de regelgeving staat beschreven dat;

- Het advies wordt gegeven door een team van betrokkenen van de basisschool.
- De directeur formeel het schooladvies uitbrengt.
- Het advies wordt gegeven op grond van zowel 'harde' gegevens (bv. toetsen en observaties) als 'zachte' gegevens (bv. werkhouding en interesses).
- Ter onderbouwing van het advies gebruik gemaakt moet worden van tenminste één door de overheid gecertificeerde toets of onderzoek, zoals bijvoorbeeld:
  - CITO, LOVS
  - Drempelonderzoek (schooljaar 2014-2015)
  - Entreetoets groep 7.
- Uitslag centrale eindtoets.
  - De uitslag van de eindtoets GEEN rol mag spelen bij de toelating.
  - Als de leerling de eindtoets beter heeft gemaakt dan verwacht, de basisschool het schooladvies in heroverweging neemt en eventueel het schooladvies aanpast.
  - Als het resultaat van de eindtoets juist minder goed dan verwacht is, wordt het schooladvies niet aangepast.
  - Bij herziening van het schooladvies na de aanmeldingsdatum (vóór 1 maart) de VO-school dit zal beschouwen als een nieuwe aanmelding en plaatsing zal laten afhangen van de beschikbare ruimte.
- Het schooladvies niet bindend is. Ouders hoeven dit advies dus niet op te volgen; zij kunnen hun kind aanmelden bij een ander schooltype dan in het advies staat. De school voor VO beslist over de toelating van het kind. In omgeving Amersfoort is echter binnen het overlegorgaan BAVO ¹ afgesproken dat voor het VO het advies van het PO leidend is.
- Tevens is binnen het overlegorgaan BAVO afgesproken dat wij in beginsel enkelvoudige adviezen geven (bijvoorbeeld geen havo/vwo maar havo óf vwo).

Om invulling te geven aan deze regelgeving, en de kwaliteit van ons advies te borgen, volgen wij de afspraken beschreven in dit protocol. Er is daarbij aandacht voor *het tijdspad* en *de beslisregels voor de onderbouwing van het advies*.

---

¹ www.bavoemland.nl

Tijdspad

Gr 3 t/m 6 >>	Gr 7 >>
1.Cito Midden Cito Eind	Cito Midden 2.Entreetoets

Groep 8 >>			
September / oktober	november	december	januari
3. Algemene ouderavond 4. Kennismakingsgesprekken	5. Drempelonderzoek 6. Cito B8 7. Voorlichtingsavond 8. Voorlopig advies (gesprek)	9. Vaststellen definitief advies 10. Aanvraag LWOO	11. Cito M8 (optioneel) 12. Definitief advies (gesprek) 13. Bezwaar mogelijkheid 14. Oriënteren op VO scholen

Groep 8 >>			
februari	maart	april	mei / juni
14. Oriënteren VO scholen	15. Inschrijving VO	16. CITO eindtoets	17. Mogelijke heroverweging advies 18. Warme overdracht 19. Bericht plaatsing VO

1. Cito Midden & Eind

Bij alle leerlingen vanaf groep 3 wordt CITO midden en CITO eind afgenomen. De gegevens van LOVS worden gebruikt om de voortgang van een leerling te bewaken. De LOVS gegevens worden besproken met ouders.

2. Entreetoets

Eind groep 7 wordt de CITO Entreetoets Basisonderwijs afgenomen. De uitslag van deze toets geeft een verwacht uitstroomniveau. Deze wordt besproken met ouders. Het gaat hierbij dus om één toetsmoment en niet om een schooladvies (zie ook *Beslisregels voor de onderbouwing van het advies*).

3. Algemene ouderavond

In de eerste maand van het schooljaar vindt de algemene ouderavond plaats. Naast een kennismaking met de leerkracht wordt dit moment ook gebruikt om het tijdspad rondom advisering en inschrijving toe te lichten en informatie te geven over de regels rond advisering.

4. Kennismakingsgesprekken

In de eerste weken van het schooljaar worden de kennismakingsgesprekken gehouden. In dit kind-ouder-leerkracht gesprek worden de verwachtingen rondom het uitstroomniveau besproken.

5. Drempelonderzoek

Begin november wordt bij de leerlingen die daarvoor in aanmerking komen het Drempelonderzoek afgenomen. Dit geldt voor alle leerlingen die op de CITO Entreetoets een percentiel scoorden van <25%. Daarnaast wordt door de leerkracht, samen met de internbegeleider gekeken of er nog andere leerlingen zijn waarbij er behoefte is aan een extra meetmoment. Te denken valt hierbij aan nieuwe leerlingen, leerlingen met dyslexie, enz.

6. CITO B8

In november wordt CITO B8 afgenomen. Deze toets maakt deel uit van het LOVS.

7. Voorlichtingsavond

Begin november wordt de voorlichtingsavond voor ouders van groep 8 georganiseerd. Een gastspreker vanuit het VO geeft een presentatie over de verschillende leerwegen en keuzemogelijkheden. De PowerPoint wordt na afloop verspreid onder alle ouders via Digiduif.

8. Voorlopig advies gesprek

Eind november vindt, tijdens de reguliere ouderavond, het voorlopig advies gesprek plaats. Tijdens dit gesprek deelt de leerkracht het voorlopig schooladvies met de ouders. Leerlingen zijn tijdens dit gesprek niet aanwezig.

9. Vaststellen definitief schooladvies

In december wordt het definitieve schooladvies bepaald. Hierbij wordt gekeken naar werk- en leerhouding, interesse, CITO niveau, methodetoetsen en input van kind en ouders. Bij twijfel wordt gebruik gemaakt van het instrument 'de plaatsingswijzer' (zie Beslisregels voor de onderbouw van het advies).

Dit gebeurt in een gezamenlijk overleg met alle leerkrachten van groep 8, de intern begeleider en de teamleider van de bovenbouw. Vervolgens worden deze adviezen bekrachtigd door de directie.

10. Aanvraag LWOO

Als de uitslag van het drempelonderzoek binnen is wordt door de leerkracht, in overleg met de intern begeleider, bekeken welke leerlingen mogelijk in aanmerking komen voor leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO). Zodra dit duidelijk is worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om een eventueel vervolgetraject op te starten. Ouders hebben hierin het laatste woord. Deze aanvraag is uiterlijk eind januari verzorgd. Voor meer informatie zie <http://www.swveemland.nl/lwoo-pro/>.

11. Cito M8 (optioneel)

Begin januari is er de mogelijkheid om Cito midden 8 af te nemen. Dit gebeurt alleen bij leerlingen (en vakgebieden) waarbij dit toetsmoment nodig is om het definitieve schooladvies te bepalen.

12. Definitief adviesgesprek

In januari vindt het definitief adviesgesprek plaats. Bij deze gesprekken zijn naast de ouders ook het kind zelf aanwezig. Tijdens dit gesprek wordt het definitieve schooladvies gegeven. Daarnaast wordt het onderwijskundig rapport (overdracht naar het VO) besproken en ondertekend.

13. Bezwaar mogelijkheid

Indien ouders het niet eens zijn met het advies kunnen zij bezwaar maken. Er zal een vervolgesprek worden gevoerd waarbij de leerkracht van de groep en de bouwteamleider aanwezig zijn.

14. Oriënteren VO scholen

In januari gaan ouders en kind zich oriënteren op een school van voortgezet onderwijs. De leerkracht kan hierbij dienen als vraagbaak, maar de verantwoordelijkheid voor de keuze ligt bij de ouders.

15. Inschrijven VO

Voor een vaste datum in maart moeten alle leerlingen ingeschreven zijn op een VO school. Ouders vullen een inschrijfformulier in van de school naar keuze en leveren die in bij de leerkracht van groep 8. Het aanmelden gaat via de basisschool. Naast het inschrijfformulier hebben wij ook een papieren overdracht. Deze bestaat uit alle toetsgegevens en een onderwijskundig rapport (OKR). Dit OKR wordt tijdens het definitieve adviesgesprek besproken met de ouders waarbij ouders tekenen voor gezien.

16. Cito eindtoets

In april wordt de landelijke **Centrale Eindtoets voor Basisonderwijs** afgenomen (**CITO eindtoets**). De Eindtoets kent twee versies. De Eindtoets Basis is bestemd voor de ongeveer 75% leerlingen die naar verwachting doorstromen naar de gemengde/theoretische leerweg van vmbo, havo of vwo. De Eindtoets Niveau is er voor de ongeveer 25% leerlingen van wie verwacht wordt dat zij naar de basis- of de kaderberoepsgerichte leerweg van vmbo gaan. Ouders zijn vooraf geïnformeerd wanneer hun kind in aanmerking komt voor de eindtoets niveau.

17. Heroverweging

De uitslag van deze toets volgt meestal na vier weken. Deze gaat in een gesloten envelop met de kinderen mee naar de ouders. Er wordt uitdrukkelijk aan de kinderen meegedeeld dat zij de brief in bijzijn van ouders openmaken. De resultaten van de Centrale eindtoets mag voor het voortgezet onderwijs geen rol spelen bij de plaatsing van een leerling. Mocht de uitslag lager uitvallen, dan hoeft het advies niet aangepast te worden. Valt de uitslag hoger uit, dan moet de basisschool het advies heroverwegen en mogelijk het advies aanpassen.

Alle leerlingen waarbij de CITO eindtoetsscore hoger uitvalt dan het gegeven schooladvies worden tijdens een lerarenvergadering besproken. Hierbij zijn alle leerkrachten van groep 8, de intern begeleider en de teamleider van de bovenbouw aanwezig. Gezamenlijk wordt de heroverweging besproken en er een beslissing genomen. Hierbij zijn de beslisregels voor de onderbouwing van het advies leidend. Zie bijlage 3, brief advies VO heroverweging.

18. Warme overdracht

Na inschrijving vindt er voor ieder kind een warme overdracht plaats tussen de leerkracht Po en iemand van het VO. Gesproken wordt over het totaal beeld van de leerling (resultaten, werkhouding, interesses, onderwijsbehoeften, enz.).

19. Bericht plaatsing VO

Begin juni ontvangen ouders bericht van plaatsing van het VO. Mochten er problemen zijn rondom de plaatsing dan wordt dit door de VO school altijd in een veel eerder stadium al gecommuniceerd.

Beslisregels voor de onderbouwing van het advies

Het advies wordt gegeven door een team van betrokkenen van de basisschool, bestaande uit de verschillende leerkrachten groep 8, de intern begeleider en de bouwteamleider.

Het advies wordt gegeven op grond van :

ZACHTE INDICATOREN (zie *Leerlingprofielen*)

- doorzettingsvermogen
- taakgerichtheid
- zelfstandigheid
- persoonlijkheidskenmerken
- leerhouding
- persoonlijke omstandigheden
- interesses
- talenten
- ondersteuningsbehoefte van de leerling
- huiswerkattitude
- Omgevingsfactoren

HARDE INDICATOREN (zie *Toetsen*)

- toetsresultaten

zie: www.centraleeindtoetspo.nl en www.nieuweregelingovergangpo-vo.nl

Leerling profielen

In bijlage twee wordt per onderwijsniveau een beschrijving gegeven van kenmerken en eigenschappen van leerlingen die passen bij dat onderwijsniveau. Deze omschrijvingen zijn nooit sluitend en dienen als hulpmiddel bij het duiden van leerlinggedrag in relatie tot het advies.

Toetsen

Bij de totstandkoming van het advies wordt er onder andere gekeken naar de ontwikkeling van een leerling aan de hand van de gegevens uit CITO LOVS, de Entreetoets groep 7 en eventueel het drempelonderzoek. Om deze gegevens te duiden wordt 'De plaatsingswijzer' als hulpinstrument en richtlijn gebruikt.

De plaatsingswijzer is een instrument dat de basisschool gebruikt ter onderbouwing van haar advies aan leerlingen en hun ouders m.b.t. de overgang naar het voortgezet onderwijs. De plaatsingswijzer is daarmee voor de basisschool een instrument op basis waarvan zij komen tot een plaatsingsbesluit. De plaatsingswijzer is besproken in het netwerk van groep 8 leerkrachten binnen de KPOA en wordt op meerder scholen ingezet.

Het instrument heeft betrekking op de prestaties van de leerling op het gebied van Nederlandse taal en rekenen. Daarbij wordt gekeken naar de toetsresultaten van de toetsen uit de groepen 6 t/m 8 van het CITO-LOVS.

Het betreft dan de toetsen op de onderdelen begrijpend lezen en rekenen/wiskunde, en aanvullend daarop de toetsen voor spelling en technisch lezen.

De resultaten op de onderscheiden onderdelen wegen niet allemaal even zwaar.

Van de vaardigheden die getoetst worden in het CITO-LOVS zijn de resultaten op het onderdeel begrijpend lezen het belangrijkste (meest voorspellend). Ook erg belangrijk zijn de resultaten op het

gebied van rekenen/wiskunde. De resultaten op de onderdelen spelling en technisch lezen worden eerder gezien als aanvullend.

De plaatsingswijzer is een hulpinstrument. Op basis van ervaringen met een kind in een meestal lange reeks van jaren zal de school in staat zijn tot een advies te komen.

In de totstandkoming van het advies zal het algehele functioneren van de leerling de basis vormen voor overwegingen en denkrichtingen. In deze fase spelen, naast “schoolse onderdelen” andere wezenlijke persoonlijke factoren zoals doorzettingsvermogen, aanpakgedrag, sociaal-emotioneel functioneren, enz. een belangrijke rol.

De plaatsingswijzer kan vervolgens gebruikt worden om te kijken of het advies dat de school heeft, wordt ondersteund door de gegevens die blijken uit de plaatsingswijzer. **De plaatsingswijzer wordt dan ook alleen ingezet bij leerlingen waarbij twijfel is of behoefte aan extra onderbouwing van het advies.**

Werkwijze plaatsingswijzer

De plaatsingswijzer bestaat uit een reeks tabellen, waaruit af te lezen is aan welke normen de toetsuitslagen moeten voldoen om te passen bij een wenselijk schoolniveau. Daarbij worden bij elk schoolniveau twee profielen onderscheiden: een basisprofiel en een bespreekprofiel.

- Ondersteunt de plaatsingswijzer het schooladvies, dan betreft het een basisprofiel.
- Is dit niet het geval, dan is er sprake van een bespreekprofiel.

In het geval van een bespreekprofiel zal de school het advies extra moeten beargumenteren. Daartoe kunnen resultaten uit voorgaande jaren (LOVS groepen 6 en 7) en/of mogelijk diagnoses van leer- en/of gedragsstoornissen de basis vormen.

Basisprofiel

Uitgangspunt is het basisprofiel.

Een leerling met een basisprofiel voldoet aan de normen die passen bij het betreffende schoolniveau. Het aanvankelijke schooladvies en de plaatsingswijzer stemmen met elkaar overeen.

Voor de meeste leerlingen zal dit het geval zijn.

Bespreekprofiel

Als schooladvies en plaatsingswijzer niet met elkaar overeenstemmen, ontstaat een “bespreekprofiel” en gaat de school na met welke argumenten de afwijking verklaarbaar is.

Bij leerlingen die binnen het bespreekprofiel vallen zijn twee varianten.

- +/- variant: dit betreft leerlingen die mogelijk iets meer in hun mars hebben dan het geadviseerde schoolniveau, of leerlingen die juist niet voldoen aan het basisprofiel van het geadviseerde schoolniveau, maar waarvan de basisschool vindt, dat het betreffende schoolniveau toch het best passend is bij deze leerling.
- Ondersteuningsbehoefte-variant: dit betreft leerlingen die, op basis van het LOVS niet aan de eisen voor het betreffende onderwijsniveau lijken te voldoen, maar waarvoor de verklaring gevonden kan worden in een gediagnosticeerde leerstoornis (bijv. dyslexie) of een diagnose op sociaal-emotioneel gebied (bijv. PDD-NOS).

Voor beide varianten geldt, dat de basisschool het advies onderbouwt en dat nadere bespreking in het kader van de “warme overdracht” aan de orde is.

Tabellen:

In de tabellen van de plaatsingswijzer (zie bijlage 1) wordt uitgegaan van de niveau-indeling van CITO met de Romeinse cijfers I t/m V. Daarnaast zijn ook de vaardigheidsscores opgenomen, omdat die wat nauwkeuriger informatie geven over het niveau van de leerling. Tot slot is er een tabel waarin aangegeven wordt op welke manier de DLE-score een indicatie geeft voor het gewenste schoolniveau.

De profielen

Er zijn profielen opgesteld aan de hand van de Cito LVS B8 voor:

VWO

HAVO

VMBO T

VMBO KL

VMBO BL

BIJLAGE 1 Tabellen Plaatsingswijzer.

Toelichting kleuren

	Voldoet aan basisprofiel
	Vaardigheidsscore valt in bespreekprofiel

1 VWO

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen, resultaten behaald op niveau I, in elk geval bij begrijpend lezen en inzichtelijk rekenen.

Advies Bao	VWO	
Cito LVS B8	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	I	≥ 65
- rekenen	I	≥ 115
- spellen	I	≥ 148
(- technisch lezen (DMT3))	I	≥ 108
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft overwegend I-scores. Maximaal 2 II-scores	

Bespreekprofielen

Advies Bao	VWO			
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	I	≥ 65	II	
- rekenen	II		I	≥ 115
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een II is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies VWO onderbouwen. Bij toelating is werkhouding van de leerling doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

2 HAVO

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen, resultaten behaald op niveau II, in elk geval bij begrijpend lezen en inzichtelijk rekenen.

Advies HAVO	Cito niveau	vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	II	≥ 55
- rekenen	II	≥ 108
- spellen	II	≥ 143
- technisch lezen	II	≥ 100
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft maximaal 2 keer een III-score behaald.	

Bespreekprofielen

Advies Bao	HAVO			
	Cito LVS groep 8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau
- begrijpend lezen	II	≥ 55	III	
- rekenen	III		II	≥ 108
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een III score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies HAVO onderbouwen. Werkhouding van de leerling is doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

3 VMBO TL

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen, resultaten behaald op gemiddeld of hoger dan III en laag niveau II.

Advies VMBO/T	Cito niveau	vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	III	≥46
- rekenen	III	≥101
- spellen	III	≥140
- technisch lezen (DMT3)	III	≥94
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft geen V scores behaald in groep 6-7.	

Bespreekprofielen

Advies Bao	VMBO/T			
	niveau	vaardigheidsscore	niveau	vaardigheidsscore
Cito LVS groep 8				
- begrijpend lezen	III	≥46	IV	
- rekenen	IV		III	≥101
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een IV score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies T onderbouwen. Werkhouding van de leerling is doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

4 VMBO KL

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen op niveau III en IV.

Advies Bao	K	
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	IV	≥ 37
- rekenen	IV	≥ 94
- spellen	IV	≥ 135
- technisch lezen (DMT3)	IV	≥ 92
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft geen V-scores behaald	

Bespreekprofielen

Advies Bao	K			
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	IV	≥ 37	V+	
- rekenen	V+		IV	≥ 94
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een V score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies K onderbouwen. Bij toelating zijn werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren van de leerling doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

5 VMBO BL

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen op niveau V.

Advies Bao	B	
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	V	≥ 31
- rekenen	V	≥ 88
- spellen	V	≥ 125
(- technisch lezen (DMT3))	V	≥ 87
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft geen V-scores behaald	

Bespreekprofielen

Advies Bao	B			
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	V	≥ 31	V-	
- rekenen	V-		V	≥ 88
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een V- score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies B onderbouwen. Kan leiden tot LWOO. Werkhouding en sociaal-emotionele functioneren zijn doorslaggevend voor beslissing B, PRO en eventueel LWOO.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

Hulptabel bij bepalen streefdoelen in DLE's (indicaties voor VWO-HAVO-VMBO)

groep	Groep 5		Groep 6		Groep 7		Groep 8	
DL	25	30	35	40	45	50	55	60
DLE-niveau bij schooltype	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE
VWO	32	38	43	48	53	58	63	--
HAVO	27	32	37	42	47	52	57	--
VMBO-T	22	27	32	37	42	46	50	--
VMBO-K	20	24	28	32	36	40	43	--
VMBO-B	18	22	26	29	32	35	38	--

BIJLAGE 2 Leerlingprofielen

Leerlingprofielen in het voortgezet onderwijs

In deze leerlingprofielen wordt per onderwijsniveau een beschrijving gegeven van kenmerken en eigenschappen van leerlingen die passen bij dat onderwijsniveau. Deze beschrijvingen dienen als richtlijn bij het duiden van leerlinggedrag ten aanzien van het advies.

Profiel leerling praktijkonderwijs

inzet / tempo	<p><u>Bij praktisch en beroepsgerichte opdrachten:</u> Kan met enthousiasme een redelijk tempo halen</p> <p><u>Bij theoretisch gerichte instructie:</u> Bij schoolse opgaven van een gemiddelde moeilijkheidsgraad is een redelijk tempo niet haalbaar; theoretische vakken vragen om een flinke tijdsinvestering</p> <p>Is gebaat bij veel persoonlijke stimulans en opdrachten met een duidelijke structuur</p> <p>Kan eenvoudige taken die vaak herhaald worden met inzet uitvoeren</p> <p>Kan vooral korte, eenvoudige, eenduidige taken aan</p> <p>Praktische oefening is van belang</p> <p>Heeft een duidelijke behoefte aan structuur, rust en veiligheid</p>
zelfbeeld	<p>Kan niet goed reflecteren op de eigen prestaties</p> <p>Het zelfbeeld is gebaat bij directe resultaten bij opdrachten die in haalbare doelstellingen gegeven zijn</p> <p>Succeservaringen verminderen de sociaal-emotionele problematiek</p> <p>Tussentijdse feedback is van veel belang</p>
interesse	<p>Voert praktische oefenbare taken gemotiveerd uit</p> <p>Verkiest alledaagse opdrachten boven schriftelijke en/of abstracte opdrachten</p> <p>Kan routineklussen enthousiast uitvoeren</p>
huiswerkattitude	<p>Het praktijkonderwijs kent in het algemeen geen huiswerk</p> <p>Om niet uit de pas te lopen met leeftijdgenoten in andere onderwijstypen kan de praktijkonderwijs-leerling wel eens om huiswerk vragen</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Doorsnee probleemoplossend vermogen ligt niet binnen het bereik</p> <p>Heeft moeite met zelf ordening aanbrengen in de leerstof</p> <p>Leert door praktische inprenting, niet door inzicht</p> <p>Heeft meer tijd nodig voor het opnemen van informatie</p> <p>Heeft moeite het geleerde toe te passen in andere situaties of te combineren</p>
concentratie	<p>Kan bij overzichtelijke praktische en beroepsgerichte taken geconcentreerd werken</p> <p>Is bij gecompliceerde taken snel afgeleid</p> <p>Heeft problemen met negatieve feedback; positieve bevestiging is van belang</p> <p>Kan moeilijk lang stilzitten, zeker bij theoretische opdrachten</p>
zelfstandigheid	<p><u>Bij theoretische opdrachten</u></p> <p>Hier ontstaan snel problemen: er is behoefte aan structuur en veel tussentijdse positieve feedback</p> <p><u>Bij praktische opdrachten</u></p> <p>Kan bij voldoende oefening overzichtelijke praktische taken met enthousiasme uitvoeren. Aanvankelijk zijn begeleiding en controle van groot belang</p>

Profiel vmbo-leerling basisberoepsgerichte leerweg

inzet / tempo	<p><u>Bij theoretisch gerichte instructie</u> Is afwachtend bij groepsopdrachten Gaat aan het werk als de docent daarvoor opdracht geeft Onderbreekt het werk regelmatig, is snel afgeleid door eigen gedachten en door wat er in de klas gebeurt Werkt door aan korte, concrete taken aangeboden in kleine stappen Werkt uitgebreidere (te) complexe taken niet of rommelig af Heeft sterk de behoefte aan geregelde tussentijdse positieve feedback</p> <p><u>Bij praktisch en beroepsgerichte opdrachten</u> Wanneer de opdracht praktisch of beroepsgericht is, dan is de inzet groot, is er de wil om samen te werken, is de betrokkenheid veel groter bij de opdracht en is er de wil om de opdracht tot een goed einde te brengen</p>
zelfbeeld	<p>Denkt snel iets niet (aan) te kunnen Kan niet goed reflecteren op de eigen prestaties Leerstijl is leren door doen en door theorie die logisch gekoppeld is aan de praktijk Een opdracht moet snel tot resultaat leiden Heeft moeite om de eigen prestaties goed te beoordelen Koppelt het leren sterk aan de persoon van de leraar Is heel gevoelig voor reacties van klasgenoten</p>
interesse	<p>Gedrag en opvattingen van leeftijdgenoten en van idolen zijn heel bepalend Is sterk gemotiveerd als de praktijk bij het leren leidend is Heeft behoefte aan leren in een echte context</p>
huiswerkattitude	<p>Is afhankelijk van directe beloning – positieve feedback -door de docent Werkt voor de docent en minder voor zichzelf Verveelt zich snel als hij gedurende een langere tijd aan één theoretische taak moet werken; dit is juist niet het geval als het gaat om praktijkopdrachten Werkt hard aan praktijk of beroepsgerichte opdrachten</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Kan een korte uitleg instructie begrijpen als er stap voor stap wordt uitgelegd Kan niet veel gegevens tegelijk opnemen Kan geen grote denkstappen maken; denkstappen moeten verbonden worden aan concrete ervaringen en bijvoorkeur een echte context Kan hoofd- en bijzaken moeilijk (slecht weghalen) onderscheiden; brengt zelf weinig ordening aan in de leerstof of gegevens Oorzaak- en gevolgrelaties worden moeilijk doorzien. Dat is veel beter bij praktische en beroepsgerichte relaties</p>

concentratie	<p>Kan zich concentreren op een taak die past en voldoening geeft, zeker bij beroepsgerichte of praktische opdrachten</p> <p>Heeft een rustige theoretische leefomgeving nodig</p> <p>Laat zich snel ontmoedigen door tegenslag en negatief commentaar; heeft nadrukkelijk positieve feedback nodig</p> <p>Raakt gemakkelijk uit evenwicht door ongelukkige persoonlijke omstandigheden</p> <p>Kan moeilijk stilzitten en luisteren, is snel afgeleid bij theoretische opdrachten. Werken aan een praktische opdracht werkt positief op de concentratie</p>
zelfstandigheid	<p><u>Bij theoretische opdrachten</u></p> <p>Is snel klaar met huiswerk als dat in grote delen wordt aangeboden; werkt rommelig en vaak niet compleet</p> <p>Leert eerder met inprenting dan met inzicht, waarbij in kleine stukken ingeprent moet worden</p> <p>Heeft instructie en oefening nodig hoe leeropdrachten uitgevoerd moeten worden.</p> <p>Heeft vaak de spullen niet bij zich</p> <p>Kan niet goed plannen en heeft geen goed overzicht van taken</p> <p>Heeft hulp nodig bij de uitvoering van taken</p> <p>Heeft veel bevestiging nodig om door te gaan</p> <p><u>Bij praktische opdrachten</u></p> <p>Als opdrachten een overzichtelijke delen worden aangeboden en contextrijk zijn kan de er binnen de kleiner stappen zeer gemotiveerd gewerkt worden</p>

Profiel vmbo-leerling kaderberoepsgerichte leerweg

inzet / tempo	<p><u>Bij theoretisch gerichte instructie</u> Is afwachtend bij groepsopdrachten Gaat aan het werk als de docent daarvoor opdracht geeft Onderbreekt het werk regelmatig Werkt goed aan kortdurende opdrachten Heeft sterk de behoefte aan feedback <u>Bij praktisch en beroepsgerichte opdrachten</u> Wanneer de opdracht praktisch of beroepsgericht is kan er zelfstandig gewerkt worden Werken in een context werkt stimulerend</p>
zelfbeeld	<p>Kan inschatten of de stof begrepen is Kan inschatten of hij / zij voldoende of onvoldoende geleerd heeft Probeert haalbare toekomstige doelen te stellen Heeft moeite goed te reflecteren op de eigen prestaties Koppelt leren aan de persoon van de leraar Is gevoelig voor reacties van klasgenoten Raakt snel ontmoedigd als er teveel feiten en gegevens worden gepresenteerd</p>
interesse	<p>Ziet als nut van het leren het behalen van een diploma Gedrag en opvattingen van leeftijdgenoten en van idolen zijn heel bepalend Is sterk gemotiveerd als de praktijk bij het leren leidend is Heeft behoefte aan leren in een echte context</p>
huiswerk- attitude	<p>Is vlot klaar met huiswerk; gericht op reproductie Maakt het huiswerk voor de volgende dag Houdt zich niet erg bezig met het overzicht van taken Heeft begeleiding nodig bij het zich houden aan regels en afspraken m.b.t. huiswerk, inleverdata en het uitvoeren van een verslag en opdracht Werkt hard aan praktijk of beroepsgerichte gerichte opdrachten</p>
probleem- oplossend vermogen	<p>Heeft moeite met het vinden van de essentie uit een informatiebron Vindt het moeilijk een verband te zien tussen een concrete situatie en een formule Kan een uitleg / instructie begrijpen als er stap voor stap wordt uitgelegd Heeft overzicht over geringe hoeveelheid feiten en gegevens Heeft begeleiding nodig om samenhang te ontdekken in complexe situaties Wanneer het probleem in een context wordt geplaatst of een duidelijk relatie heeft met de praktijk of een beroepsgericht vak neemt het probleemoplossend vermogen toe</p>

concentratie	<p>Heeft een rustige theoretische leefomgeving nodig</p> <p>Concentreert zich als het einddoel van de taak in beeld is, zeker bij praktische of beroepsgerichte opdrachten</p> <p>Kan voor een korte periode luisteren naar een docent of medeleerling</p> <p>Werkt door als hij positieve feedback ontvangt van de docent en als er zichtbaar resultaat geboekt wordt (zeker bij een praktijk- of beroepsgerichte opdracht)</p>
zelfstandigheid	<p>Kan taakgericht werken</p> <p>Werkt goed door als de taak concreet en goed gestructureerd is</p> <p>Voelt zich snel persoonlijk aangesproken</p> <p>Heeft behoefte aan afwisseling in opdrachten en werkvormen</p> <p>Wordt onrustig, onzeker van te open opdrachten</p>

Profiel vmbo-leerling theoretische/gemengde leerweg

inzet / tempo	Is afwachtend bij groepsopdrachten Gaait aan het werk als de docent daarvoor opdracht geeft Onderbreekt het werk regelmatig Werkt goed aan kortdurende opdrachten
zelfbeeld	Kan inschatten of de stof begrepen is Kan inschatten of hij / zij voldoende of onvoldoende geleerd heeft Heeft moeite goed te reflecteren op de eigen prestaties Koppelt leren aan de persoon van de leraar Is gevoelig voor reacties van klasgenoten Raakt snel ontmoedigd als er teveel feiten en gegevens worden gepresenteerd
interesse	Ziet als nut van het leren het behalen van een diploma Gedrag en opvattingen van leeftijdgenoten en van idolen zijn heel bepalend
huiswerkattitude	Is vlot klaar met huiswerk; gericht op reproductie Maakt het huiswerk voor de volgende dag Houdt zich niet erg bezig met het overzicht van taken Heeft begeleiding nodig bij het zich (blijven) houden aan regels en afspraken m.b.t. huiswerk, inleverdata en het uitvoeren van een verslag en opdracht
probleemoplossend vermogen	Heeft moeite met het vinden van de essentie uit een informatiebron Vindt het moeilijk een verband te zien tussen een concrete situatie en een formule Kan een uitleg / instructie begrijpen als er stap voor stap wordt uitgelegd Heeft overzicht over geringe hoeveelheid feiten en gegevens Heeft begeleiding nodig om samenhang te ontdekken in complexe situaties
concentratie	Laat zich snel afleiden door omgevingsruis Concentreert zich als het einddoel van de taak in beeld is Kan voor een korte periode luisteren naar een docent of medeleerling Werkt door als hij positieve feedback ontvangt van de docent
zelfstandigheid	Kan taakgericht werken Werkt goed door als de taak concreet en goed gestructureerd is Voelt zich snel persoonlijk aangesproken Heeft behoefte aan afwisseling in opdrachten en werkvormen Wordt onrustig, onzeker van te open opdrachten

Profiel havo-leerling

inzet / tempo	<p>Gaat aan het werk als de docent daartoe opdracht geeft</p> <p>Stopt met werken als hij naar eigen inzicht voldoende tijd en aandacht eraan heeft besteed</p> <p>Als het abstractievermogen zwak is, kan hij succesvol zijn dankzij een flink doorzettingsvermogen</p>
zelfbeeld	<p>Kan redelijk reflecteren op eigen prestaties</p> <p>Kan goed inschatten of de stof begrepen is</p>
interesse	<p>Verdiept zich in maatschappelijke ontwikkelingen als een relatie gelegd kan worden met de eigen leef sfeer</p> <p>Geïnteresseerd in de lesstof waarvan het praktisch nut duidelijk is</p> <p>Kiest voor gedrag en opvattingen van een peer group</p> <p>Is gericht op reacties van klasgenoten</p> <p>Kan luisteren naar docent en medeleerlingen</p>
huiswerkattitude	<p>Kiest doelbewust voor wel of niet maken van huiswerk</p> <p>Is gericht op het begrijpen van huiswerkopdrachten</p> <p>Is vlot klaar met huiswerkopdrachten</p> <p>Vindt het lastig om zich te motiveren om te herhalen</p> <p>Kan een planning maken voor de langere termijn, maar houdt zich vaak niet aan de eigen planning</p> <p>Werkt aan zijn huiswerk voor de volgende dag</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Moet begeleid worden bij het vormen van abstracte voorstelling uit concrete zaken</p> <p>Kan hoofd- en bijzaken scheiden in korte zakelijke teksten</p> <p>Kan zelf conclusies trekken uit eenvoudig, eigen onderzoek</p> <p>Denkt in praktische toepassingen</p> <p>Heeft een overzicht over een flinke hoeveelheid feiten en gegevens</p> <p>Ziet samenhang in enigszins complexe situaties</p>
concentratie	<p>Laat zich afleiden door omgevingsruis</p> <p>Concentreert zich goed bij overzichtelijke, goed gestructureerde taken</p>
zelfstandigheid	<p>Kan zich over tegenslagen heen zetten</p> <p>Kan zelfstandig werken aan een duidelijk gestructureerde taak</p> <p>Werkt aan zijn huiswerk voor de volgende dag</p> <p>Werkt met korte termijn planningen</p> <p>Kan creatieve opdrachten aan</p> <p>Kan geleerde stof in eenvoudige, nieuwe situaties toepassen</p> <p>Kan een uitleg / instructie begrijpen als er systematisch wordt uitgelegd</p> <p>Kan een aantal denkstappen tegelijk nemen</p> <p>Kan werkzaamheden op korte termijn goed overzien</p> <p>Heeft behoefte aan afwisseling van opdrachten en werkvormen</p>

	<p>Kan gedurende ongeveer 20 minuten geconcentreerd, zelfstandig werken Kan een planning maken voor de langere termijn, maar houdt zich vaak niet aan de eigen planning</p>
--	---

Profiel vwo-leerling

inzet / tempo	Is in staat door te werken Neemt af en toe het initiatief bij een groepsopdracht Toont doorzettingsvermogen
zelfbeeld	Heeft een kritische houding Beoordeelt eigen werk reëel Kan een reële inschatting geven van het resultaat Kan reflecteren op eigen prestaties
interesse	Geïnteresseerd in veel van de lesstof Heeft belangstelling voor algemeen maatschappelijke zaken Toont betrokkenheid bij het lesgebeuren
huiswerkattitude	Besteedt voldoende aandacht aan het huiswerk Als het huiswerk niet gemaakt is, is dat omdat de stof niet begrepen is Plant het huiswerk en werkt vooruit Maakt huiswerk indien hij/zij de noodzaak ervan inziet Houdt zich aan planning en afspraken
probleemoplossend vermogen	Trekt duidelijk conclusies uit eigen onderzoek Vormt zich een abstracte voorstelling uit concrete zaken Kan hoofd- en bijzaken scheiden in een zakelijke tekst Vindt de essentie uit een informatiebron Weet toepassingen te bedenken van de theorie Ziet samenhang in complexe situaties Heeft overzicht over feiten en gegevens (H)erkent het probleem Heeft overzicht over de te nemen stappen Heeft inzicht in de oplossingen (creatief)
concentratie	Kan zich afsluiten van omgevingsruis en doorwerken aan zijn taak Kan gedurende langere tijd luisteren naar de uitleg van de docent en de hoofdzaken eruit halen

zelfstandigheid	<p>Weet zich over tegenslagen heen te zetten</p> <p>Kan doelgericht werken</p> <p>Stelt meer algemene vragen</p> <p>Kan ook open, minder gestructureerde opdrachten aan</p> <p>Kan samenwerken met klasgenoten en denkt daarbij mee over de taakverdeling</p> <p>Leerling stelt eisen aan het resultaat</p> <p>Is in staat een heldere presentatie te geven</p> <p>Kan een uitleg / instructie snel begrijpen</p> <p>Heeft overzicht over een aantal denkstappen tegelijkertijd</p> <p>Voert de opgegeven taak goed en snel uit</p> <p>Verwerkt commentaar van de docent gemakkelijk</p> <p>Kan overzichtelijk en beknopt aantekeningen maken</p> <p>Heeft overzicht over de verschillende taken die hij moet verrichten</p> <p>Kan efficiënt werken in bibliotheek en op het internet</p> <p>Houdt zich aan regels en afspraken met betrekking tot huiswerk, inleverdata, uitvoeren van een opdracht</p> <p>Is in staat geconcentreerd en zelfstandig te werken aan open taken</p>
-----------------	---

Profiel Gymnasium (vwo Plus Profiel) leerling

Andere kenmerken van de leerling:

inzet / tempo	<p>Is in staat door te werken</p> <p>Neemt af en toe het initiatief bij een groepsopdracht</p> <p>Toont doorzettingsvermogen</p> <p>Is belangstellend</p> <p>Is origineel</p>
zelfbeeld	<p>Heeft een kritische houding</p> <p>Beoordeelt eigen werk reëel</p> <p>Kan een reële inschatting geven van het resultaat</p> <p>Kan reflecteren op eigen prestaties</p>
interesse	<p>Geïnteresseerd in veel van de lesstof</p> <p>Heeft belangstelling voor algemeen maatschappelijke zaken</p> <p>Toont betrokkenheid bij het lesgebeuren</p> <p>Gaat uitdaging aan</p> <p>Is kunstzinnig en cultureel betrokken</p> <p>Leest graag, schrijft (verhalen, gedichten enz.), verbaal begaafd</p>
huiswerkattitude	<p>Besteedt voldoende aandacht aan het huiswerk</p> <p>Als het huiswerk niet gemaakt is, is dat omdat de stof niet begrepen is</p> <p>Plant het huiswerk en werkt vooruit</p> <p>Maakt huiswerk indien hij/zij de noodzaak ervan inziet</p> <p>Houdt zich aan planning en afspraken</p>

probleemoplossend vermogen	<p>Trekt duidelijk conclusies uit eigen onderzoek</p> <p>Vormt zich een abstracte voorstelling uit concrete zaken</p> <p>Kan hoofd- en bijzaken scheiden in een zakelijke tekst</p> <p>Vindt de essentie uit een informatiebron</p> <p>Weet toepassingen te bedenken van de theorie</p> <p>Ziet samenhang in complexe situaties Legt verbanden</p> <p>Heeft overzicht over feiten en gegevens</p> <p>(H)erkent het probleem</p> <p>Heeft overzicht over de te nemen stappen</p> <p>Heeft inzicht in de oplossingen (creatief)</p>
concentratie	<p>Kan zich afsluiten van omgevingsruis en doorwerken aan zijn taak</p> <p>Kan gedurende langere tijd luisteren naar de uitleg van de docent en de hoofdzaken eruit halen</p>
zelfstandigheid	<p>Weet zich over tegenslagen heen te zetten</p> <p>Kan doelgericht werken</p> <p>Stelt meer algemene vragen</p> <p>Kan ook open, minder gestructureerde opdrachten aan</p> <p>Kan samenwerken met klasgenoten en denkt daarbij mee over de taakverdeling</p> <p>Leerling stelt eisen aan het resultaat</p> <p>Is in staat een heldere presentatie te geven</p> <p>Kan een uitleg / instructie snel begrijpen</p> <p>Heeft overzicht over een aantal denkstappen tegelijkertijd</p> <p>Voert de opgegeven taak goed en snel uit</p> <p>Verwerkt commentaar van de docent gemakkelijk</p> <p>Kan overzichtelijk en beknopt aantekeningen maken</p> <p>Heeft overzicht over de verschillende taken die hij moet verrichten</p> <p>Kan efficiënt werken in bibliotheek en op het internet</p> <p>Houdt zich aan regels en afspraken met betrekking tot huiswerk, inleverdata, uitvoeren van een opdracht</p> <p>Is in staat geconcentreerd en zelfstandig te werken aan open taken</p>

BIJLAGE 3 Brief heroverweging

Aan de ouders van _____ groep 8A / 8B / 8C

Betreft: heroverweging advies VO

Amersfoort, 16 mei 2017

Geachte ouders/verzorgers,

Conform de wettelijk voorschriften hebben we naar aanleiding van de uitslag van de CITO eindtoets van uw kind gekeken of we het advies voor het VO moeten heroverwegen.

Van heroverweging is sprake als de uitslag van de CITO eindtoets zou leiden tot een hoger schooladvies dan eerder in het schooljaar is gegeven. Een lager advies behoort niet tot de mogelijkheden. Bij het heroverwegen van het advies zijn er twee mogelijkheden: Ofwel het advies wordt NIET bijgesteld ofwel het advies wordt WEL bijgesteld.

De heroverweging van het schooladvies van uw kind is gemaakt in de lerarenvergadering van 12 mei door de groep 8 leerkrachten van De Marke onder leiding van de Intern begeleider Marijke Louis en namens de schoolleiding de bovenbouwteamleider Thijs Hagen.

Wij hebben het schooladvies van uw kind heroverwogen.

0 Wij hebben het advies ondanks de hogere CITO einduitslag NIET bijgesteld omdat wij het gegeven schooladvies ondanks de hogere CITO eindtoets uitslag op grond van 8 jaar dossiervorming en de mening van de lerarenvergadering passend vinden.

0 Wij hebben het advies op grond van de uitslag van de eindtoets WEL bijgesteld; uw ZOON / DOCHTER _____

krijgt nu het volgende schooladvies:

VMBO BB – VMBO BB/K - VMBO K – VMBO-T – VMBO-T/HAVO – HAVO – HAVO/VWO - VWO.

Op de beslissing van de lerarenvergadering is geen beroep mogelijk. Wel kunt u desgewenst een toelichting van de leraar van uw zoon of dochter vragen. In de verwachting uw met deze informatie van dienst te zijn, namens de groep 8 leraren en de Intern Begeleider,

Met vriendelijke groet,

T. Hagen (Bouwteamleider BB kbs De Marke)